

आचार्यः द्वितीयसत्रार्द्धम् (सत्रम् 2022-23)

पाठ्यक्रमः

विषयः - धर्मशास्त्रम्

पत्रसंख्या	गूढाङ्कः	शीर्षकम्	विषयः	श्रेयाङ्कः
प्रथमपत्रम्	2006.1	हिन्दुधार्मिकपरम्पराणां तात्त्विकं विवेचनम् - II	धर्मशास्त्रम्	4
द्वितीयपत्रम्	2006.2	तिथिकालनिर्णयः - II	धर्मशास्त्रम्	4
तृतीयपत्रम्	2006.3	व्रतविमर्शः - II	धर्मशास्त्रम्	4
चतुर्थपत्रम्	2006.4	दायविभागनिरूपणम्	धर्मशास्त्रम्	4
पञ्चमपत्रम्	2006.5	आचारविमर्शः	धर्मशास्त्रम्	4

Shr
04/02/23

cc/02/23

कक्षा - आचार्यः
विषयः - धर्मशास्त्रम्
हिन्दूधार्मिकपरम्पराणां तात्त्विकं विवेचनम्-II

सत्रार्द्धम् : द्वितीयम्

पत्रम् : प्रथमम्

विषयः गूढाङ्कः	प्रश्नपत्र- क्रमाङ्कः	एककम्	पाठ्यग्रन्थः - क्यो (उत्तरार्धः)	पूर्णाङ्काः	अवधिः	श्रेयोऽङ्कः
2006.1	प्रथमम्		पाठ्यांशः	१००	९० होराः	०४
		१	वर्णव्यवस्थाविचारः।	२०	२२	१
		२	वर्णसंकरजातिविचारः तात्त्विकविवेचनञ्च।	२०	२३	१
		३	आशौचकर्मकाण्ड-उपासना तात्त्विकविवेचनञ्च।	२०	२२	१
		४	प्रमुखव्रतपर्वणां तात्त्विकविवेचनञ्च।	२०	२३	१
		५	आन्तरिकमूल्याङ्कनम् १. आन्तरिकपरीक्षणम् / प्रदत्तनियतकार्यम् २. शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी / शास्त्रपरिचर्या ३. शिक्षणस्रोतस्सामग्र्याः चयनं प्रबन्धनञ्च ४. उपस्थितिः ७५% = ०१ अङ्कः ७६%-८०% = ०२ अङ्कौ ८१%-८५% = ०३ अङ्काः ८६%-९०% = ०४ अङ्काः ९१% तः अधिकम् = ०५ अङ्काः	अङ्काः ०५ अङ्काः ०५ अङ्काः ०५ अङ्काः ०५	२०	-

सहायकपुस्तकानि -

1. क्यो (उत्तरार्ध)
  2. संस्कारमयूखः
  3. षोडशसंस्कारविमर्शः
  4. संस्काररत्नमाला
  5. मनुस्मृति- मन्वर्थमुक्तावली टीका
  6. याज्ञवल्क्य स्मृतिः- मिताक्षरा टीका
  7. गौतमधर्मसूत्रम्
- माघवाचार्य कृतः
- नीलकण्ठभट्टः
- डॉ. शंकरकुमारमिश्रः
- हरिनारायण आपटे
- कुल्लूकभट्टः
- डॉ. उमेशचन्द्रपाण्डेयः
- डॉ. उमेशचन्द्रपाण्डेयः

Sum
04/02/23

कक्षा - आचार्यः
विषयः - धर्मशास्त्रम्
तिथिकालनिर्णयः - II

सत्रार्द्धम् : द्वितीयम्

पत्रम् : द्वितीयम्

विषयः गूढाङ्कः	प्रश्नपत्र- क्रमाङ्कः	एककम्	पाठ्यग्रन्थः - निर्णयसिन्धुः (निर्णयसिन्धी प्रथमपरिच्छेदः एकादशीनिर्णयम् इत्यारभ्य प्रथमपरिच्छेदान्तं यावत्)	पूर्णाङ्काः	अवधिः	श्रेयोऽङ्कः
2006.2	द्वितीयम्		पाठ्यांशः	१००	९० होराः	०४
		१	एकादशीनिर्णयम् इत्यारभ्य द्वादश्यां वर्ज्यपदार्थाः इति यावत्	२०	२२	१
		२	अशौचे द्वादशीव्रतम् इत्यारभ्य वैश्वदेवाकरणे प्रायश्चित्तम् इत्यावत्	२०	२३	१
		३	पतितान्न भोजनेप्रायश्चित्तं इत्यारभ्य निरग्निकस्यावावास्यानिर्णयात् ग्रहणसमामि पर्यन्तम्	२०	२२	१
		४	मङ्गलकृत्येषु विशेषो वेधात् ग्रन्थसमामि पर्यन्तम्	२०	२३	१
		५	आन्तरिकमूल्याङ्कनम् १. आन्तरिकपरीक्षणम् / प्रदत्तनियतकार्यम् अङ्काः ०५ २. शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी / शास्त्रपरिचर्या अङ्काः ०५ ३. शिक्षणस्रोतस्सामग्र्याः चयनं प्रबन्धनञ्च अङ्काः ०५ ४. उपस्थितिः अङ्काः ०५ ७५% = ०१ अङ्कः ७६%-८०% = ०२ अङ्कौ ८१%-८५% = ०३ अङ्काः ८६%-९०% = ०४ अङ्काः ९१% तः अधिकम् = ०५ अङ्काः	२०	-	-

सहायकपुस्तकानि -

1. निर्णयसिन्धुः - कमलाकरभट्टप्रणीत (रुपेशठाकुरप्रसाद प्रकाशन, वाराणसी)
2. निर्णयसिन्धुः - हिन्दी व्याख्या सहित (दौलतराम गौड़), चौखम्बा संस्कृत विद्याभवन, वाराणसी

Stm.
04/02/23

कक्षा - आचार्यः
विषयः - धर्मशास्त्रम्
व्रतविमर्शः - II

सत्रार्द्धम् : द्वितीयम्

पत्रम् : तृतीयम्

विषयः गूढाङ्कः	प्रश्नपत्र- क्रमाङ्कः	एककम्	पाठ्यग्रन्थः - धर्मसिन्धुः (धर्मसिन्धुः - द्वितीयपरिच्छेदः)	पूर्णाङ्काः	अवधिः	श्रेयोऽङ्कः
2006.3	तृतीयम्		पाठ्यांशः	१००	९० होराः	०४
		१	धर्मसिन्धौ द्वितीयपरिच्छेदारम्भात् श्रावणमासकार्यान्तं यावत्	२०	२२	१
		२	धर्मसिन्धौ द्वितीयपरिच्छेदे भाद्रपदमासकार्यान्तं यावत्	२०	२३	१
		३	धर्मसिन्धो द्वितीयपरिच्छेदात् आश्विनमासकार्यान्तं यावत्	२०	२२	१
		४	धर्मसिन्धौ द्वितीयपरिच्छेदे कार्तिकमासकार्यान्तं यावत्	२०	२३	१
		५	आन्तरिकमूल्याङ्कनम् १. आन्तरिकपरीक्षणम् / प्रदत्तनियतकार्यम् २. शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी / शास्त्रपरिचर्या ३. शिक्षणस्रोतस्सामग्र्याः चयनं प्रबन्धनञ्च ४. उपस्थितिः ७५% = ०१ अङ्कः ७६%-८०% = ०२ अङ्कौ ८१%-८५% = ०३ अङ्काः ८६%-९०% = ०४ अङ्काः ९१% तः अधिकम् = ०५ अङ्काः	अङ्काः ०५ अङ्काः ०५ अङ्काः ०५ अङ्काः ०५	२०	-

सहायकपुस्तकानि -

१. धर्मसिन्धुः - हिन्दी टीका सहित (खेमराज प्रकाशन, मुम्बई)
२. धर्मसिन्धुः - रविदत्त शास्त्री (चौखम्बा संस्कृत प्रतिष्ठान, वाराणसी)
३. धर्मसिन्धुः - काशीनाथ उपाध्याय (धर्मदीपिका) चौखम्बा संस्कृत सीरीज आफिस, वाराणसी

Jan
०५/०२/२३

कक्षा - आचार्यः
विषयः - धर्मशास्त्रम्
दायविभागनिरूपणम्

सत्राब्दम् : द्वितीयम्

पत्रम् : चतुर्थम्

विषयः गूढाङ्कः	प्रश्नपत्र- क्रमाङ्कः	एककम्	पाठ्यग्रन्थः - मनुस्मृतिः (मनुस्मृतः 9- 10 अध्यायौ)	पूर्णाङ्काः	अवधिः	श्रेयोऽङ्कः
2006.4	चतुर्थम्		पाठ्यांशः	१००	१० होराः	०४
		१	स्त्रीपुरुषयोः दैनिकं कर्तव्यम्बिन्धयं पतिः कर्तव्यपालनाभावात् पिता पतिः पुत्राश्च निन्दिताः, कुसंगादपि स्त्रियः रक्षणीयाः, कुलप्रतिष्ठा स्त्रियां वर्तते स्त्रियः आत्मनियंत्रणादेव दुष्कर्महीनाः भवन्ति, गृहकार्येषु च स्त्रियः व्यसना भवतुः, जायायाः लक्षणम्	२०	२२	१
		२	स्त्राद्वेषणो कारणम् - पानम्, दुर्जनसंसर्गः, पत्या विरहः, अटनम्, अन्यगेहेवासः, स्वप्नः द्वादश पुत्राः - और सक्षेत्रजौ, दत्तककृत्रिमौ, गूढोन्पन्नापिविद्धो, कानोनकहोढौ, प्रोतपौनर्भवौ, शौद्रस्वयंदत्तौ	२०	२३	१
		३	विभाजनम् - दायस्य समानं विभाजनम्, सम्मिलितानां दायानुषु विभाजनविकल्प सम्मिलितानां पृथग्भूते उद्धारांस्य विभाजनम्, दत्तकपुत्रस्य दायविभाजनम्, क्षेत्रजपुत्रस्य दायविभाजनम्, अस्वर्णासु जानानां दायविभाजनम् स्नाधनम्- अध्यग्नि, अध्यावाहनिकम् प्रीतिदत्तम्, भ्रातृप्राप्तम्, मातृप्राप्तम्, पितृप्राप्तम्	२०	२२	१
		४	चातुर्वर्ण्यधर्माः - ब्रह्मणानामाजीविका, काकमाणि, वर्णसंकरस्य स्वरूपम् वैश्यानां कर्तव्यम्, क्षत्रियाणां कर्माणि, आपत्काले वैश्यानां शूद्राणां च आजीविकाकमीणि, ब्राह्मणक्षत्रियौ वृद्धि न प्रयोजयताम धर्मपालनाभावात् शूद्रत्वप्राप्तिः	२०	२३	१
		५	आन्तरिकमूल्याङ्कनम् १. आन्तरिकपरीक्षणम् / प्रदत्तनियतकार्यम् अङ्काः ०५ २. शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी / शास्त्रपरिचर्या अङ्काः ०५ ३. शिक्षणस्रोतस्सामग्र्याः चयनं प्रबन्धनञ्च अङ्काः ०५ ४. उपस्थितिः अङ्काः ०५ ७५% = ०१ अङ्कः ७६%-८०% = ०२ अङ्कौ ८१%-८५% = ०३ अङ्काः ८६%-९०% = ०४ अङ्काः ९१% तः अधिकम् = ०५ अङ्काः	२०	-	-

सहायकपुस्तकानि -

1. मनुस्मृतिः - डॉ. गजानन शास्त्री (मुसलगांवकर) चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी ।
2. मनुस्मृतिः - डॉ. गंगानाथ झा, चौखम्बा ओरियन्टल प्रकाशन
3. मनुस्मृतिः - श्रीजगन्नाथ शास्त्री, (तैलगा) मन्वर्थमुक्तावली टीका सहित, चौखम्बा ओरियन्टल प्रकाशन, नई दिल्ली

Shm
04/02/23

कक्षा - आचार्यः

विषयः - धर्मशास्त्रम्

आचारविमर्शः

सत्रार्द्धम् : द्वितीयम्

पत्रम् : पञ्चम्

विषयः गूढाङ्कः	प्रश्नपत्र- क्रमाङ्कः	एककम्	पाठ्यग्रन्थः - याज्ञवल्क्यस्मृतिः (याज्ञवल्क्यस्मृतेः आचाराध्यायस्य उपोद्धानात् भश्याभश्य प्रकरणं यावत्)	पूर्णाङ्काः	अवधिः	श्रेयोऽङ्कः
2006.5	पञ्चम्		पाठ्यांशः	१००	९० होराः	०४
		१	उपोद्धतप्रकरणम्	२०	२२	१
		२	ब्रह्मचारीप्रकरणम्	२०	२३	१
		३	विवाह - वर्णजातिप्रकरणम् गृहस्थ - स्नातकप्रकरणम्	२०	२२	१
		४	भक्ष्याभक्ष्यप्रकरणम्	२०	२३	१
		५	आन्तरिकमूल्याङ्कनम् १. आन्तरिकपरीक्षणम् / प्रदत्तनियतकार्यम् २. शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी / शास्त्रपरिचर्या ३. शिक्षणस्रोतस्सामग्र्याः चयनं प्रबन्धनञ्च ४. उपस्थितिः ७५% = ०१ अङ्कः ७६%-८०% = ०२ अङ्कौ ८१%-८५% = ०३ अङ्काः ८६%-९०% = ०४ अङ्काः ९१% तः अधिकम् = ०५ अङ्काः	अङ्काः ०५ अङ्काः ०५ अङ्काः ०५ अङ्काः ०५ २०	-	-

सहायकपुस्तकानि -

1. याज्ञवल्क्य स्मृतिः- मिताक्षरा टीका - डॉ. उमेशचन्द्रपाण्डेयः
2. मनुस्मृति- मन्वर्थमुक्तावली टीका - कुल्लूकभट्टः
3. संस्कारमयूखः - नीलकण्ठभट्टः
4. षोडशसंस्कारविमर्शः - डॉ. शंकरकुमारमिश्रः
5. संस्काररत्नमाला - हरिनारायण आपटे
6. गौतमधर्मसूत्रम् - डॉ. उमेशचन्द्रपाण्डेयः

Sum
04/02/23